

ШЫН

1967 ч.
ЯНВАРЬ
1
ВОСКРЕСЕНЬЕ
№ 1 (6638)

СЭКП Тыва обкомунуң, Тыва АССР-ниң Дээди
Советиниң болгаш Министрлер Чөвүлелиниң органы

Өрттээ 2 көп.

СЭКП Төп Комитетиниң, ССРЭ-ниң Дээди Советиниң Президиумунуң болгаш ССРЭ-ниң Министрлер Чөвүлелиниң СОВЕТ УЛУСКА ЧАА ЧЫЛ БАЙЫРЫ

Эргим эштер болгаш өңүктөр!
Чаа, 1967 чылдың илгениниң дугайын каш-ла минута болгаш Кремль курантылары мэдээлеттер.
Чаагай чаңчыл эзугаар чоруп турар чылды деп, оок-биле чылыг чаагай байырлары турар-дыр бис. Эрткен чыл чүчүң-биле найгамчыктыг болганын?

Ол дээрге коммунизм тургузуушунуң оруу-биле Совет чурттуң чаа улуг базаның демократия СЭКП-ниң ХХIII съездиниң чылы болган. Социализмниң бүгү чурттары-биле, бүгү делегейниң коммунистери-биле империализмге удур бүгү демократия-биле бистиң лениниң партиявыстың интернационалдык эл-сеткил каттыгырылганын съезд чырыктыландыр көргүскен.

Ол дээрге чаа беш чылдың бири чылы, совет улустуң улуг ажил-үүлөрүнүн, улус ажил-агайының чедишиниң хөгжүдүзиниң болгаш ажилчы чоннарын чыггай байдалың улам ыңай бедзениниң чылы болган. Маадырлыг ажилчы аңгы эки амылдаан. Чуртта улетпур ныгыларын бүдүрүп үндүрери дыка көвүдээн, чаа фабрикарлары болгаш заводдары, чуртталга бажыңнарын болгаш школаларын туткан, бүдүн-бүдүн хоорайлар болгаш суурлар тытпыл келген. Наазаңың ажил-ишчилери улуг чедишкннерни чедип алган. Олар кол культураларың эки дүждүдү өстүргөн. Тарааны, хөвөнни, тарымал тоорукту, ээтни, сүтүү, чуургаларың күрүнө муркундагы найы-даа үениңден хейнү салып алган. Ол чорук иза-даа ажил-агайының продукттарыңа чоннуң херекселдерин идегелдиг хандырар органы берип турар. Бистиң улусчу интеллигенциявыстың ажил-чорудулганы үр-түңкелдиг болган. Эртемиң, техникаңың, культураның чаа-чаа чедишкннери-биле чурт байлаңшаан.

Со Совет күрүнениң делегей туруштарыңың улам ыңай быжгышыңыңың, социализмниң делегей системаның быжгышыңыңың, хосталга, тайбың болгаш социал депшилге дээш, империализмтиң агрессивтага удур улустарыңың улам өзүп турар демиселиниң чылы болган.
Эргим эштер! Келген чыл бистиң ээл орнымысча, совет улустарың улуг болгаш найыралчы өг-бүвезинче анаа эвес, онзагай чыл болуп кирип турар-дыр. Со дээрге Октябрьниң социализмтиң Улуг революциязыңың бермен чылының чылы болур. Делегейде баштагың социализмтиң күрүнениң төртүтүнгениң алдарлыг юбилейин совет улус, бүгү чурттарың ажилчы чоннары демократээр. Ол дээрге коммунизмниң бүгү делегейге төгүлүг тылгаларыңың, бистиң революциявыстың сөрүк кижилериниң болгаш баштычызы, Коммунисттик партиявыстың болгаш Совет күрүнениң үндүз-лекчизи—Владимир Ильич Ленинниң ишчилериниң тылгаларыңың улуг байырлалы болур.

Совет эрге-чагырганың бежен чылды, кадыгы-дошкун шыңгалдарыңың болгаш социализмниң өндүрүлүг тылгаларыңың чылдарың болза совет тургузууңуң ханык чок күчүңүң, партияңың болгаш улустуң чаңыңың эркиниң тылгаларыңың, бистиң чурттуң улустарыңың аны-дуңма найыралыңың күжүң бүгү делегейге көргүскен. Нийтиледен социал талазы-биле эде тургузары дээш бодуңуң маадырлыг демисели-биле бистиң улус депшилгелги кижии төрөлгөтенниң ханы чүндүлелин чедип ол, оран-делегейниң бүгү булуңуңарыңа миллион-миллион өңүктөргүң болу берген.
Чедип алган чедишкннери дээш дүрүң эзугаар чоргааралдык сетки-

СЭКП ТӨП КОМИТЕДИ

ССРЭ-НИҢ ДЭЭДИ СОВЕДИНИҢ ПРЕЗИДИУМУ

ССРЭ-НИҢ МИНИСТРЛЕР ЧӨВҮЛЕЛИ

Л. И. Брежневке Сухэ-Батор орденни

ССРЭ-ниң уждукчу-космонавт Юрий Алексеевич Гагарин чаа чыл-биле совет кижилерге байыр чедирип турар.

МАР-ның Улустуң Улуг хуралыңың Президиумунуң Даргазы, МАРП ТК-ның Политбюроунуң кежигүнү эш Ж. Самбу Совет Эвилелинде чоруп турар зайы-биле СЭКП ТК-ның Чыгыне секретары эш Л. И. Брежневке декбрь 30-де Сухэ-Батор орденни тыгаскан. Моол болгаш совет улустарың аразында аны-дуңма найыралды быжгылаарыңа, тайбыңың болгаш социализмниң дегрөөн быжгылаарыңа ачы-хавы-

тыгаскан

даары дээш база төртүтүнген хуңуден бээр 60 хар харлааны-биле холбаштыр эш Брежневти ол орден-биле шаңнаан.
Л. И. Брежнев бедиң шаңнал дээш чүректин ханымыңдан өөрүп четтиргелин илергейлээн.
Эш Л. И. Брежневке орден тыгыш турарыңың үезинде эштер А. П. Барыленко, М. А. Суходов, А. Н. Шелепен, П. Н. Деми-

чев, Д. Ф. Устинов, Ю. Б. Андропов, И. В. Башпилов, Ф. Д. Булаков, Б. Н. Пономарев, СЭКП ТК-ның килдис эргелектин К. У. Черненко, СЭКП ТК-ның килдис эргелектиниң бири оралакчы К. В. Рускав, а ол шыгаш Моол Арат Республиканың ССРЭ-де алчын эш Н. Лувсанчултат болгаш элчин чериниң дипломаттыг ажилдакчылары олурүшкан.
(СЭТА).

Сурдого моддралымо эсеа тытканың хаппи милолименттоой Родина - байырлыгыңа, иеэ мискеи чыгунов - бык холлел ийрени ийрелел, бытүрүмүнөй ч мөһүрөгүдөй бөрү, бөөнү рөгүрүбөтө

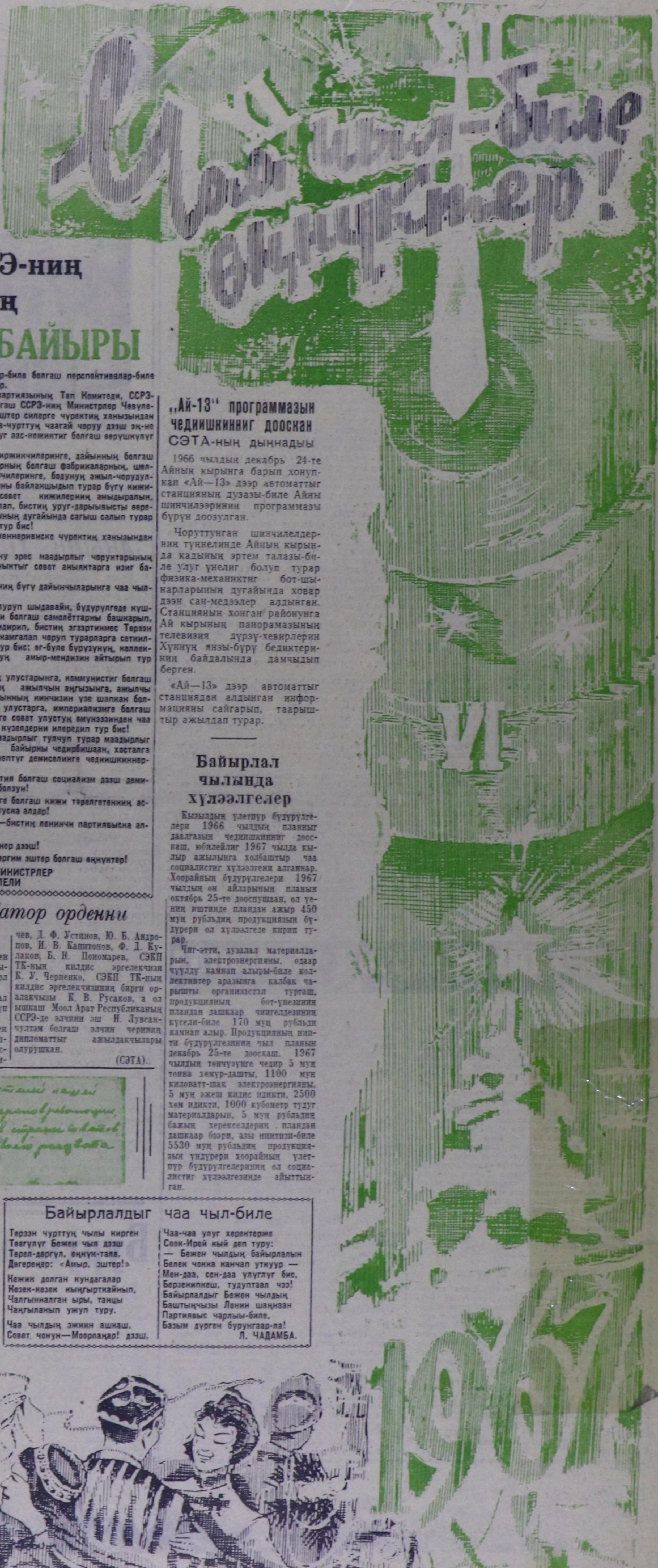
Гагарин

Бистиң хөй миллион чонкут Төрөөн чуртувустуң бүгү чурттакчыларыңа—революцияңың хоочуңнарыңа, оларның уругларыңа болгаш ажим-төлдүңү уругларыңа—төчөктөлүшкнниң бежен дугаар чылдыңың кирилкен Советтер чуртувун бүгү эзелеринге чүректин ханымыңдан байыр чедирип тур мен.
ГАГАРИН.

Байырлалдыг чаа чыл-биле

Төрөөн чурттуң чылы кирген Төгүлүг Бежен чыл дээш Төрөл-дөргүл, өңүк-тала, Дөгерөңер: «Амыр, эштер!» Немик долган кундагалар Незек-незек кыңгыртхайнып, Чалгынналган ыры, танчы Чангыланып ужуп туру. Чаа чылдың эжини ашмаш, Совет чонун—Моорлаңар! дээш.

Чаа-чаа улуг хөрөктерне Соок-Ирей ный деп туру: — Бежен чылдың байырлалын Белек чонка нанчал уткуур — Мен-даа, сен-даа үлүглүг бис, Беренилеш, тудуптаал чээ! Байырлалдыг Бежен чылдың Баштычызы Ленин шаңнаан Партиявыс чарлыы-биле, Базым дүргөн бурунгаар-ла! Л. ЧАДАМБА.

«Ай-13» программын чедишкнниң дооскан СЭТА-ның дынады

1966 чылдың декабрь 24-те Айның кырынга барып хонуп-кап «Ай-13» дээр автоматтыг станцияның дузазы-биле Айны шинчилээриниң программасы бүрүн доозулган.
Чоруттуңган шинчилелдериниң түңнелинде Айның кырында кадыңың эртем талазы-биле улуг үнелиг болуп турар физика-механиктиң бот-шынарларыңың дугайында хөвөр дээш сан-мэдээлер алдыңган. Станцияның хонган районунга Ай кырының панораманың телевизия дүрзү-хевирлерин Хүнүнүң янзы-бүрү бедиктериниң байдалында дамчыдып берген.
«Ай-13» дээр автоматтыг станциядан алдыңган информацияны сайгарып, таарыштыр ажылдап турар.

Байырлал чылында хүлээлгелер

Бызымың улутпур бүдүрүлдери 1966 чылдың планың дээш кадыңың чедишкнниң дооскан, юбилейлиг 1967 чылды кылыр ажилыңа холбаштыр чаа социализмтиң хүлээлгени алгалар. Хоорайның бүдүрүлдери 1967 чылдың он айларының планың октябрь 25-те дооспүшан, ол үениң иштинде пландан ажыр 450 муң рубльдиң продукциязың бүдүрери ол хүлээлгеле кирип турар.
Чиг-этти, дузаал материалларын, электроэнергияны, озаар чүүлдү камнап алыры-биле коллективтер аразыңа калбак чарышты органиаастал тургаш, продукцияңың бот-үезиниң пландан лашкар чигелдениң күсели-биле 170 муң рубльди камнап алыр. Продукцияның ниити бүдүрүлгениң чыл планың декабрь 25-те дооскап, 1967 чылдың төңчүзүңге чедир 5 муң тонна земур-дашты, 1100 муң киловатт-шах электроэнергияны, 5 муң эжеш килдис идикти, 2500 хөм идикти, 1000 кубометр тудуг материалдарың, 5 муң рубльдиң бажың херекселдерин пландан лашкар боорч, азы ниитил-биле 5530 муң рубльдиң продукциязың үндүрери хоорайның үлетпур бүдүрүлдериңиң ол социализмтиң хүлээлгезинде айттынган.

